

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Benešem ve věci žalobců: 1) **Zdeňka Hejduková**, nar. 1932, bytem Most, U Parku 566/2072, PSČ 434 01, 2) **Pavel Blaho**, nar. 1940, bytem Most, Růžová 522/2071, PSČ 434 01, 3) **Jiří Šnorych**, nar. 1942, bytem Most, U Parku 566/2072, PSČ 434 01 a 4) **Ilonka Šnorychová**, nar. 1947, bytem U Parku 566/2072, zastoupených obecným zmocněncem Jiřím Krejzou, bytem Roudnice nad Labem, Dr. Slavíka 1515, PSČ 413 01, proti žalovanému: **Statutární město Most**, IČ: 00266094, se sídlem Most, Radniční ulice č. 1, PSČ: 434 69, zastoupenému Mgr. Drahomírou Kouteckou, advokátkou se sídlem Litvínov, Náměstí Míru 336, o vydání bezdůvodného obohacení s příslušenstvím a s zaplacení penále

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Náhrada nákladů řízení se žalovanému nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně 1) se žalobou domáhala uložení povinnosti žalovanému zaplatit jí 20.000,- Kč spolu s úroky z prodlení počínaje 23.8.2004 a s bankovním úrokem z uložení těchto prostředků na běžném účtu a dále penále ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý započatý den z prodlení počínaje 31.8.2006. Žalobkyně 1) odůvodnila svůj návrh tak, že uvedená částka představuje zaplacený finanční příspěvek, který byl žalovanou neoprávněně vybrán, jakožto podmínka pro umístění žalobkyně 1) do Domu s pečovatelskou službou v Mostě.

Žalobce 2) se žalobou domáhal uložení povinnosti žalovanému zaplatit mu 20.000,- Kč spolu s úroky z prodlení počínaje 21.6.2004 a s bankovním úrokem z uložení těchto prostředků na běžném účtu a dále penále ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý započatý den z prodlení počínaje 31.8.2006. Žalobce 2) odůvodnil svůj návrh tak, že uvedená částka představuje finanční příspěvek, který byl žalovanou neoprávněně vybrán, jakožto podmínka pro umístění žalobce 2) do Domu s pečovatelskou službou v Mostě.

Žalobci 3) a 4) se žalobou domáhali uložení povinnosti žalovanému zaplatit jim 15.000,- Kč spolu s úroky z prodlení počínaje 6.6.2001 a s bankovním úrokem z uložení těchto prostředků na běžném účtu a dále penále ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý započatý den z prodlení počínaje 30.10.2006. Žalobci 3) a 4) odůvodnili svůj návrh tak, že uvedená částka představuje finanční příspěvek, který byl žalovanou neoprávněně vybrán, jakožto podmínka pro umístění žalobců 3) a 4) do domu s pečovatelskou službou v Mostě.

Usnesením Okresního soudu v Mostě č.j. 9 C 364/2006-24 byla žaloba v části v níž se žalobci domáhali zaplacení bankovního úroku z prodlení odmítnuta, a to s právní mocí ke dni 21.3.2007.

Žalobkyně 1) následně upřesnila svůj žalobní návrh tak, že požaduje úrok z prodlení ode dne 23.8.2004 do 30.8.2006 ve výši 808,70 Kč a „penále“ ve výši od 0,5 % z dlužné částky od 31.8.2006 do dne podání žaloby ve výši 9.464,- Kč a dále úrok z prodlení ode dne 31.8.2006 do 29.11.2006 ve výši 99,7 Kč.

Žalobce 2) upřesnil svůj žalobní návrh tak, že požaduje úrok z prodlení ode dne 23.8.2004 do 30.8.2006 ve výši 877,80 Kč a „penále“ ve výši od 0,5 % z dlužné částky od 31.8.2006 do podání žaloby ve výši 9.499,40 Kč a dále úrok z prodlení ode dne 31.8.2006 do 29.11.2006 ve výši 99,7 Kč.

Rovněž žalobci 3) a 4) upřesnili svůj žalobní návrh tak, že požaduje úrok z prodlení ode dne 6.6.2001 do 29.10.2006 ve výši 1.319,90 Kč a „penále“ ve výši od 0,5 % z dlužné částky od 31.8.2006 do podání žaloby ve výši 2.448,- Kč a dále úrok z prodlení ode dne 30.10.2006 do 29.11.2006 ve výši 24,60 Kč.

Žalovaný nárok žalobců neuznal a nesouhlasil s ním. Svůj nesouhlas odůvodnil především tím, že Dům s pečovatelskou službou v Mostě není ústavem sociální péče a proto na přijímání do Domu s pečovatelskou službou v Mostě nebyla aplikovatelná právní úprava obsažená ve vyhlášce č. 182/1991 Sb., ministerstva práce a sociálních věcí České republiky ze dne 26. dubna 1991, kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, v tehdy platném znění, jakož ani vyhlášky č. 82/1993 Sb., v tehdy platném znění a vyhlášky č. 83/1993 Sb., v tehdy platném znění. Dle názoru žalovaného se režim přijímání do domu s pečovatelskou službou aplikoval pouze režim zákona 102/1991 Sb., v tehdy platném znění. Podle žalovaného žádné ustanovení platného práva nebrání žalobci požadovat finanční příspěvek jako podmínku pro umístění zájemců do domů s pečovatelskou péčí. Soulad vybírání příspěvků za přijetí do domu s pečovatelskou péčí se zákonem žalovaný dokládal rovněž stanoviskem Ministerstva vnitra provádějícího dohled nad výkonem samosprávy. Žalovaný vznesl rovněž námitku promlčení, a to ve vztahu k nárokům všech žalobců.

Se souhlasem účastníků dle § 115a o.s.ř. rozhodl soud bez nařízení jednání. Podkladem pro rozhodnutí pak byla především shodná tvrzení účastníků jakož i listinné důkazy, zejména pak Pravidla pro přijímání občanů do domů s pečovatelskou službou v majetku města Most ze dne 29.3.1999, ze sdělení Statutárního města Most adresovaných obecnému zmocněnci žalobců z 23.8.2006, 23.10.2006, 22.11.2006 a z 22.11.2006, z potvrzení o seznámení se žalobkyně 1) s podmínkami pro podání žádosti ze dne 6.11.2002, nájemní smlouvy ze dne 23.6.2004 mezi společností MOSTECKÁ BYTOVÁ, a.s. a žalobcem 2), nájemní smlouvy ze dne 23.8.2004 mezi společností MOSTECKÁ BYTOVÁ, a.s. a žalobkyní 1), smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku mezi žalovanou a žalobci 3) a 4) ze dne 6.6.2001, smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku mezi žalovanou a žalobcem 2) ze dne 21.6.2004, smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku mezi žalovanou a žalobkyní 1) ze dne 23.8.2004 a z příslušných pokladních dokladů.

Soud nejprve posuzoval důvodnost námitky promlčení vznesené žalovanou.

Dle § 100 odst. 1 obč. zák. právo se promlčí, jestliže nebylo vykonáno v době v tomto zákoně stanovené (§ 101 až 110). K promlčení soud přihlédně jen k námitce dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat.

Dle § 107 odst. 1 obč. zák., právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení se promlčí za dva roky ode dne, kdy se oprávněný dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení a kdo se na jeho úkor obohatil.

Dle § 107 odst. 2 obč. zák., nejpozději se právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení promlčí za tři roky, a jde-li o úmyslné bezdůvodné obohacení, za deset let ode dne, kdy k němu došlo.

Při posuzování počátku běhu subjektivní promlčecí doby (viz. znění ustanovení § 107 odst. 1 obč. zák. "...ode dne, kdy se oprávněný dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení...") sice nutno vycházet z prokázané, skutečné, nikoli tedy jen předpokládané vědomosti (srov. též. rozsudek Nejvyššího soudu z 27. září 1974, 2 Cz 19/74, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9-10, ročník 1975, pod poř. č. 38, který se sice týká počátku běhu subjektivní lhůty u práva na náhradu škody podle § 106 odst. 1 obč. zák., jehož závěry však lze pro daný případ použít obdobně), touto vědomostí však ustanovení § 107 odst. 1 obč. zák. nemíní znalost právní kvalifikace, nýbrž pouze skutkových okolností, z nichž lze odpovědnost za bezdůvodné obohacení, v daném případě pro neplatnost smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku, dovodit. V této souvislosti lze plně odkázat na rozsudek Nejvyššího soudu vydaný ve věci projednávané pod sp. zn. 20 Cdo 927/98 ze dne 27. září 2000.

Z tvrzení žalobkyně 1), ze smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku ze dne 23.8.2004, z pokladního dokladu a z dopisu Statutárního města Most ze dne 23.8.2006 vyplývá, že žalobkyně 1) zaplatila finanční příspěvek za přijetí do domu s pečovatelskou službou dne 23.8.2004. Z nájemní smlouvy pak vyplývá, že téhož dne uzavřela se společností MOSTECKÁ BYTOVÁ, a.s. nájemní smlouvu o nájmu bytu v Domě s pečovatelskou službou v Mostě. Dne 6.11.2002 pak žalobkyně 1) podepsala dokument o seznámení

se s podmínkami pro podání žádosti a přijetí do zařízení sociální péče v Mostě, které jsou uvedeny v informacích pro žadatele. Nejpozději dne 6.11.2002 se tak žalobkyně 1) seznámila se všemi skutkovými okolnostmi, z nichž mohla případně dovodit povinnost žalované vrátit bezdůvodné obohacení. Žaloba byla nicméně datována až dnem 29. listopadu 2006, tedy po uplynutí dvouleté subjektivní promlčecí doby.

Z tvrzení žalobce 2), ze smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku, z pokladního dokladu a z dopisu Statutárního města Most ze dne 23.8.2006 vyplývá, že žalobce 2) byl ústně vyrozuměn zaměstnankyní žalovaného o tom, že podmínkou přijetí do domu s pečovatelskou službou je zaplacení finančního příspěvku, a následně písemně seznámen s dokumentem Informace pro žadatele o umístění do zařízení sociální péče. Žalobce 2) zaplatil finanční příspěvek za přijetí do domu s pečovatelskou službou dne 21.6.2004 a dne 23.6.2004 uzavřel se společností MOSTECKÁ BYTOVÁ, a.s. nájemní smlouvu o nájmu bytu v Domě s pečovatelskou službou v Mostě. Dne 23.6.2002 se tak žalobce 2) seznámil se všemi skutkovými okolnostmi, z nichž mohl případně dovodit povinnost žalované vrátit bezdůvodné obohacení. Žaloba byla nicméně datována dnem 29. listopadu 2006, tedy po uplynutí dvouleté subjektivní promlčecí doby.

Z tvrzení žalobců 3) a 4), ze smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku ze dne 6.6.2001 z pokladního dokladu a z dopisu Statutárního města Most ze dne 23.10.2006 vyplývá, že žalobci 3) a 4) byli ústně vyrozuměni zaměstnankyní žalovaného o tom, že podmínkou přijetí do domu s pečovatelskou službou je zaplacení finančního příspěvku, a následně písemně seznámeni s dokumentem Informace pro žadatele o umístění do zařízení sociální péče. Žalovaní 3) a 4) zaplatili finanční příspěvek za přijetí do domu s pečovatelskou službou dne 6.6.2001 a téhož dne obdrželi rozhodnutí o přijetí do zařízení sociální péče Dům s pečovatelskou službou v Mostě. Dne 6.6.2001 tak žalobcům 3) a 4) mohlo vzniknout bezdůvodné obohacení a téhož dne se rovněž dozvěděli veškeré skutkové okolnosti, z nichž případně mohli dovozovat povinnost žalované vrátit bezdůvodné obohacení. Žaloba byla nicméně datována dnem 29. listopadu 2006, tedy po uplynutí tříleté objektivní promlčecí doby i po uplynutí subjektivní dvouleté promlčecí doby.

Soudu tak nezbylo, než žalobu ohledně vydání bezdůvodného obohacení s příslušenstvím zamítnout, a to v souladu s § 100 odst. 1 obč. zák.

Pro nárok na „penále“ ve výši 0,5% za každý den z prodlení nenašel soud v platném právu oporu. Penále, jak bývá chápáno v běžné řeči představuje smluvní pokutu. Nicméně smluvní pokuta předpokládá smluvní ujednání stran. V daném případě je vymáháno „penále“ na základě jednostranného projevu vůle žalobců vůči žalovanému, který však nemůže založit závazek adresáta tohoto jednostranného projevu vůle, tedy žalovaného.

Dle § 150 o.s.ř., jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. V daném případě soud shledal důvody zvláštního zřetele hodné, a to jednak v pokročilém věku žalobců a v jejich nemajetnosti, ale také v povaze uplatňovaného nároku. Pravidla pro přijímání občanů do domů s pečovatelskou službou v majetku města Most ze dne 29.3.1999 totiž soud považuje v čl. V. odstavcích 1 až 3 za hrubě diskriminační a v rozporu s dobrými mravy ve smyslu § 3 odst. 1 obč. zák., neboť bez ospravedlnitelného odůvodnění preferují některé nájemce obecních bytů před ostatními

žadatelé o umístění v Domě sociální péče v Mostě. Takováto diskriminace je nepřijatelná a v oblasti výkonu samosprávy, tedy v oblasti výkonu veřejné moci, nepřijatelná.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, a to prostřednictvím soudu zdejšího ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

V Mostě dne 22.srpna 2007

**JUDr. Ing. Václav Beneš, v.r.
samosoudce**

Za správnost vyhotovení:
Jurčíková Renáta

